

Hyperuricosuria (HUU) vizsgálata Magyarországon

A Budapesti Urolith Centrum 2009 és 2010 évben felméri a magyarországi purin (urát) húgykövességgel kezelt beteg, és **dalmatáktól eltérő fajtájú** kutyák között a hyperuricosuria (HUU) jelenlétét.

A hyperuricosuria (HUU) egy olyan anyagcsere betegség, aminek következtében a beteg veséiben az egészséges állatokhoz viszonyítva jelentős mértékű húgysav kiválasztás történik. A vizeletben így folyamatosan magas a húgysav koncentráció, ami végső soron purin (urát) húgykövesség kialakulásához vezet. A betegség – jelen ismeretek szerint – más tünetet nem okoz. Az elváltozás hátterében egy genetikai mutáció áll, tehát a betegség örökletes, és nem szerzett jellegű.

A genetikai elváltozás tulajdonképpen egy mutáció a kutya SLC2A9 génjének egyik axonján.

Amerikai kutatásoknak köszönhetően lehetővé vált a genetikai mutáció azonosítása és jelenlétének (vagy hiányának) vizsgálata, kimutatása.

A felmérésben a purin (urát) húgykövességgel kezelt betegek között vizsgáljuk a mutáció jelenlétét, vagyis azt állapítjuk meg, hogy milyen arányban és mely fajtákban okolható a purin húgykövesség kialakulásáért az egyed genetikai adottsága.

A purin (urát) húgykövesség kialakulásában természetesen más – főleg másodlagos - kórképek (májbetegségek, cukorbetegség, Cushing-szindróma, porto-szisztémás sönt stb.) is szerepet játszhatnak. Ebben a felmérésben ezek a kórképek nem kerülnek vizsgálatra, mert ezek (többnyire) nem genetikai jellegűek, vizsgálatuk a rutin belgyógyászati diagnosztika keretein belül elvégezhető.

A genetikai vizsgálathoz a beteg állatból vett, véralvadásban gátolt vérről van szükség, tehát a beteg szempontjából **egy egyszerű** - lehetőleg 10-12 órás koplalást követően végzett - **vérvételről** van szó. **A vért a szokásos vérkép vizsgálathoz használt, EDTA-t tartalmazó** (vérképes, általában lila kupakos) **csőbe kell levenni**. A szükséges vérmennyiség **kb. 3 ml**. Javasolt egyszerre két mintát is levenni! A minta a begyűjtésig hűtőszekrényben +4 és +8 fok között 1 napig tárolható. **Koagulált, vagy eltérő alvadás gátlót tartalmazó vérminta nem alkalmas a vizsgálatra!**

A vérmintából DNS vizsgálattal állapítható meg, vagy zárható ki, a genetikai mutáció jelenléte.

Pozitív esetben (vagyis ha megállapítást nyer a genetikai mutáció jelenléte) az állat esetleges utódainak szűrése vagy húgykövesség kialakulása szempontjából célzott monitorozása javasolt, hiszen örökítő betegségéről van szó.

Negatív esetben (vagyis ha nem mutatható ki a HUU genetikai jelenléte) - ha az eddig esetleg még nem történt meg - a beteg belgyógyászati vizsgálata javasolt a fentebb említett háttértényezők megállapítása érdekében (ezen vizsgálatokat a Budapesti Urolith Centrum nem végzi).

A genetikai vizsgálat eredményéről a kezelő állatorvos kap értesítést, de az eredmény megérkezéséig a vérvételtől számítva hónapok is eltelhetnek. Ennek oka egyrészt az, hogy egyszerre több beteg mintáját kell összegyűjteni az országból.

Másrészt a mintákat előkészítés után az USA-ba kell kiküldeni, ahol maga a genetikai vizsgálat történik. Ez az eljárás pedig hetekig is eltarthat.

A purin (urát) kövességgel kezelt állatok mintájának genetikai vizsgálatát **díjmentesen** végzi a Budapesti Urolith Centrum. A betegek „meghívót” kapnak a vizsgálatra az őket kezelő állatorvosukon keresztül. **A díjmentes felmérésben** – anyagi okokból - **csak a meghívott betegek vehetnek részt.** A vizsgálatba bevont kutyákon kívül természetesen más egyedek vérének vizsgálata is kivitelezhető, ha erre szükség van. A lehetőségekről és a költségekről a Budapesti Urolith Centrum tud felvilágosítást adni.

A felméréssel kapott adatokat a Budapesti Urolith Centrum kezeli, azokat kizárólag tudományos céllal használja. Minden, a vizsgálattal szerzett tudományos adat a Budapesti Urolith Centrum tulajdona.

Köszönjük minden érintett betegnek, gazdájának és kezelő állatorvosuknak, hogy támogatják részvételükkel a felmérést.

Budapesti Urolith Centrum
dr. Bende Balázs
1135 Budapest, Lehel u. 43.
bende@buc.hu
www.buc.hu

Budapest, 2009